

DOI: <https://doi.org/10.71404/PPSS.2024.2.34>

ПРОЗОРИСТЬ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ У ГРАЛЬНОМУ БІЗНЕСІ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ

Сергій Вікторович ЄФРЕМОВ,

*аспірант відділу аспірантури
(ад'юнктури) і докторантури
Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Гральний бізнес є однією з найбільш регульованих сфер економіки через його соціальні, економічні та правові ризики. Забезпечення прозорості фінансових операцій у цій галузі є важливим завданням для державних органів, оскільки воно сприяє боротьбі з фінансовими злочинами, такими як відмивання коштів і ухилення від сплати податків. Адміністративно-правові засоби контролю відіграють ключову роль у створенні ефективного механізму регулювання та моніторингу діяльності гральних закладів.

Нормативно-правове регулювання фінансової прозорості у сфері грального бізнесу є важливим елементом державного контролю, спрямованого на забезпечення законності, захист економічних інтересів країни та запобігання фінансовим зловживанням. Основу правового механізму складають національні закони, міжнародні стандарти та нормативні акти, що регулюють порядок здійснення гральної діяльності, а також вимоги до фінансової звітності та контролю за грошовими потоками. Ліцензування є ключовим інструментом регулювання діяльності операторів грального бізнесу. Видача ліцензії передбачає комплексну перевірку заявника на відповідність встановленим вимогам, включно з аналізом фінансової стійкості, джерел походження капіталу та наявності механізмів для дотримання вимог прозорості фінансових операцій. Ліцензійні умови також передбачають зобов'язання операторів щодо ведення детальної фінансової документації, подання регулярної звітності та впровадження заходів щодо запобігання незаконним фінансовим схемам[1]. Регламентування фінансових операцій у гральному бізнесі забезпечує прозорість руху коштів та попереджає використання гральних закладів для відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом. Однією з ключових вимог є ведення повного бухгалтерського обліку, що включає фіксацію всіх фінансових транзакцій, у тому числі приймання ставок, виплати вигравів та рух коштів між пов'язаними структурами. Оператори також зобов'язані надавати відкриту інформацію про свої доходи, витрати та джерела фінансування, що сприяє ефективному контролю з боку податкових та фінансових органів[2].

Фінансовий моніторинг у сфері грального бізнесу реалізується через впровадження обов'язкових процедур ідентифікації клієнтів, аналізу

їхніх фінансових операцій та своєчасного виявлення підозрілих транзакцій. Оператори грального бізнесу співпрацюють із державними органами, передаючи їм інформацію про великі грошові перекази, незвичайні фінансові операції та спроби обійти встановлені обмеження. Це дає змогу попередити випадки легалізації незаконних доходів і використання грального бізнесу для фінансування злочинної діяльності. Додатковим інструментом контролю є міжнародні стандарти фінансової безпеки, зокрема рекомендації FATF, які зобов'язують держави впроваджувати ефективні механізми боротьби з відмиванням коштів у гральному бізнесі[7]. Дотримання таких стандартів сприяє підвищенню довіри до ринку азартних ігор, створюючи умови для його стабільного та безпечного розвитку. У сучасних умовах цифровізації впровадження технологічних рішень, таких як автоматизовані системи обліку та блокчейн-технології, підвищує рівень фінансової прозорості та мінімізує можливість маніпуляцій із грошовими потоками.

На нашу думку, ефективне нормативно-правове забезпечення прозорості фінансових операцій у гральному бізнесі сприяє підвищенню рівня довіри до цієї сфери, запобігає фінансовим зловживанням і забезпечує стабільні надходження до бюджету. Впровадження жорстких вимог до фінансової звітності та постійний контроль з боку регуляторних органів є необхідними умовами для підтримки чесного та відповідального функціонування ринку азартних ігор.

Забезпечення прозорості фінансових операцій у гральному бізнесі є важливим завданням державних органів, які здійснюють нагляд за дотриманням законодавчих вимог та запобігають незаконним фінансовим схемам. Комплексний підхід до регулювання грального ринку передбачає діяльність кількох ключових державних установ, кожна з яких виконує певні контрольні функції, спрямовані на забезпечення фінансової стабільності, законності та добросовісної конкуренції у сфері азартних ігор[3]. Регулювання грального бізнесу здійснюється спеціальними державними органами або незалежними агентствами, які видають ліцензії, здійснюють моніторинг діяльності операторів та контролюють дотримання встановлених правил. Ліцензійні органи перевіряють відповідність заявників фінансовим і правовим критеріям, оцінюють їхню фінансову спроможність та встановлюють вимоги до ведення бухгалтерського обліку[4]. Вони також ведуть реєстри ліцензованих компаній, що сприяє прозорості ринку та дозволяє запобігати функціонуванню нелегальних операторів. Фінансові розвідувальні підрозділи відіграють ключову роль у боротьбі з відмиванням грошей та іншими незаконними фінансовими операціями у гральному бізнесі. Ці установи аналізують фінансові потоки, здійснюють виявлення підозрілих транзакцій та взаємодіють із міжнародними структурами для протидії фінансовим злочинам[5]. Оператори грального бізнесу зобов'язані повідомляти про великі грошові перекази та транзакції, що можуть містити ознаки нелегальної діяльності, що

дозволяє правоохоронним органам своєчасно реагувати на можливі порушення.

Податкові служби здійснюють контроль за своєчасністю сплати податків і правильністю фінансової звітності гральних закладів. Вони перевіряють відповідність задекларованих доходів та витрат реальним фінансовим показникам компаній, а також виявляють можливі ухилення від оподаткування[6]. Запровадження електронних систем звітності дозволяє автоматизувати процес перевірки, зменшуючи можливість маніпуляцій з фінансовими даними. Міжнародні організації, зокрема FATF, відіграють важливу роль у встановленні загальноприйнятих стандартів фінансової прозорості для грального бізнесу[7]. Вони розробляють рекомендації щодо заходів з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, які впроваджуються державами для забезпечення безпеки фінансової системи. Співпраця між державними регуляторами та міжнародними організаціями сприяє підвищенню ефективності контролю та зменшенню ризиків використання грального бізнесу для нелегальних фінансових операцій. Система державного контролю у сфері грального бізнесу базується на комплексному підході, що поєднує правові, фінансові та технічні механізми забезпечення прозорості. Чітке визначення функцій кожного регуляторного органу, їхня ефективна взаємодія та застосування сучасних технологічних рішень дозволяють забезпечити стабільний розвиток грального ринку, мінімізуючи загрози економічній безпеці та соціальній стабільності.

Сучасний гральний бізнес активно впроваджує цифрові технології, які сприяють підвищенню рівня прозорості фінансових операцій, забезпечуючи надійний контроль за грошовими потоками та зменшуючи ризики фінансових махінацій. Використання передових технологічних рішень дозволяє не лише оптимізувати процеси моніторингу, а й ефективно запобігати шахрайству, відмиванню коштів та ухиленню від оподаткування. Одним із ключових технологічних інструментів є електронні системи звітності, які дозволяють операторам грального бізнесу автоматично передавати фінансові дані до контролюючих органів у режимі реального часу. Такий підхід значно спрощує процес перевірки та забезпечує оперативний доступ до необхідної інформації. Автоматизовані системи дозволяють зменшити людський фактор у веденні фінансової звітності, що знижує ймовірність помилок або свідомого приховування фінансових показників. Крім того, цифрові реєстри, які містять детальну інформацію про всі транзакції, сприяють формуванню відкритого та прозорого механізму регулювання грального бізнесу. Блокчейн-технології відіграють значну роль у забезпеченні фінансової прозорості завдяки децентралізованому зберіганню інформації та незмінності записів у розподіленому реєстрі. Впровадження блокчейну у фінансові операції гральних компаній забезпечує високий рівень захисту даних і мінімізує можливість їх підробки або маніпулювання. Такий механізм дозволяє створювати відкриті транзакційні ланцюги, де кожен учасник може перевірити

історію платежів, що унеможливає приховування джерел доходів або фальсифікацію фінансової звітності. Блокчейн також сприяє підвищенню довіри з боку гравців, оскільки гарантує чесність розрахунків і забезпечує прозорість виплат. Аналітичні системи, які базуються на алгоритмах штучного інтелекту, здатні виявляти підозрілі фінансові операції та оперативно реагувати на потенційні загрози. Використання машинного навчання дозволяє ідентифікувати нетипові схеми транзакцій, аналізувати поведінку клієнтів і прогнозувати ризики фінансових злочинів. Штучний інтелект допомагає виявляти аномалії у грошових потоках, що можуть свідчити про спроби відмивання коштів або фінансування нелегальних схем. Крім того, автоматизовані системи можуть здійснювати багатофакторний аналіз фінансової діяльності операторів грального бізнесу, що дає змогу державним органам своєчасно застосовувати необхідні заходи контролю.

Ми вважаємо, що застосування сучасних технологічних рішень дозволяє значно підвищити ефективність державного нагляду за фінансовими операціями у сфері грального бізнесу. Впровадження цифрових систем сприяє оперативному збору, аналізу та перевірці фінансових даних, що дає змогу мінімізувати випадки фінансових махінацій і забезпечити відповідність діяльності операторів встановленим законодавчим вимогам. Використання блокчейну та штучного інтелекту створює додаткові гарантії прозорості, підвищуючи рівень довіри до грального ринку з боку як державних регуляторів, так і учасників азартних ігор. Ці технологічні рішення є ключовим інструментом для формування безпечного, відкритого та контрольованого середовища у сфері грального бізнесу.

Отже, прозорість фінансових операцій у гральному бізнесі є необхідною умовою для його легального функціонування та економічної стабільності. Адміністративно-правові засоби контролю, такі як ліцензування, фінансовий моніторинг, податковий контроль та використання сучасних технологій, дозволяють ефективно протидіяти фінансовим зловживанням. Посилення державного регулювання, запровадження новітніх технологічних рішень та міжнародна співпраця сприяють формуванню чесного та прозорого ринку грального бізнесу, що відповідає вимогам фінансової безпеки та законності.

Список використаних джерел

1. Барабаш Ю. Гральний бізнес в Україні: законодавче регулювання та перспективи розвитку. *Юридичний журнал "Право України"*. 2023. № 1. С. 85-92.
2. Васильченко С. М. Державне регулювання фінансової діяльності операторів грального бізнесу. *Адміністративне право та процес*. 2022. № 3 (31). С. 102-108.
3. Гриценко О. В. Контроль та нагляд у сфері грального бізнесу: адміністративно-правові аспекти. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2024. № 2 (76). С. 56-63.
4. Демченко І. А. Фінансовий моніторинг у сфері грального бізнесу: європейський досвід та українські реалії. *Економіка та право*. 2023. № 4 (58). С. 127-133. DOI: <https://doi.org/10.32782/ep.2023.4.19>.

5.Захарченко В. Юридичні механізми запобігання фінансовим зловживанням у гральному бізнесі. *Фінансове право. 2023. № 5 (44). С. 75-82.*

6.Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей. *Офіційний сайт. URL: <https://www.kra.gov.ua>.*

7.Мартиненко П. А. Роль міжнародних стандартів FATF у забезпеченні прозорості фінансових операцій у гральному бізнесі. *Актуальні проблеми фінансового контролю. 2024. № 1. С. 142-149.*